

Nr 56.

Ankom till riksdagens kansli den 24 maj 1923 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående dyrtidstillägg åt vissa lärare vid lantmannaskolor och lant-hushållsskolor samt lantbruksskolor ävensom vid lanthus-hållningsseminariet å Rimforsa.

(1:sta avd.)

I den till riksdagen den 8 januari 1923 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t i punkt 29 under nionde huvudtiteln föreslagit riksdagen att i avbidan på den proposition angående dyrtidstillägg åt föreståndare och lärare vid lantmannaskolor, lant-hushållsskolor och lantbruksskolor, som Kungl. Maj:t kunde komma att avlåta till riksdagen, för detta ändamål beräkna för budgetåret 1923—1924 ett belopp av 170,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 9 februari 1923 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 58, föreslagit riksdagen att

dels medgiva, att den av riksdagen 1921 godkända kungörelsen med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid lantmannaskolor och lant-hushållsskolor samt lantbruksskolor må med de ändringar, som dels av 1922 års riksdag beslutats och dels av departementschefen i vid propositionen fogat förslag föreslagits, från och med den 1 juli 1923 och tillsvidare äga fortsatt tillämpning;

dels medgiva, att Kungl. Maj:t må utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av de ändrade allmänna grunderna må befinnas erforderliga;

dels medgiva, att åt lärarinnepersonalen vid Fredrika Bremerförbundets lant-hushållningsseminarium å Rimforsa må från och med nämnda dag och tillsvidare utgå dyrtidstillägg i huvudsaklig överensstämmelse med de allmänna grunder, som för samma tid komma att gälla beträffande motsvarande personal vid lant-hushållsskola, och jämlikt de närmare föreskrifter, som Kungl. Maj:t kan för tillämpning av sagda grunder finna erforderliga;

Bihang till riksdagens protokoll 1923. 10 saml. 33 häft. (Nr 56—57.)

dels ock för nu angivna ändamål anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 170,000 kronor.

Beträffandet utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till berörda statsrådsprotokoll.

Utskottet.

Utskottet vill erinra att innevarande riksdag i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 209 på statsutskottets hemställan godkänt vissa allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid folkhögskolor dels i anslutning till de av riksdagen beslutade allmänna grunderna för dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst dels ock med vissa ytterligare jämkningar med hänsyn till skolornas säregna ekonomiska administration. Motsvarande grunder böra enligt utskottets mening i tillämpliga delar fastställas att gälla beträffande dyrtidstillägg åt lärare vid lantmannaskolor, lanthushållsskolor och lantbruksskolor.

I fråga om storleken av anslagsbeloppet för nu ifrågavarande dyrtidstillägg, vilket visserligen beräknats i anslutning till de av Kungl. Maj:t föreslagna allmänna grunderna för dyrtidstillägg åt statens befattningshavare i allmänhet så torde, oaktat de av riksdagen godkända grunderna för de allmänna dyrtidstilläggen innebära avvikelse i vissa avseenden från Kungl. Maj:ts förslag i ämnet, detsamma kunna i budgeten uppföras med belopp, som i propositionen föreslagits.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande framställning

a) medgiva, att den av riksdagen 1921 godkända kungörelsen med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid lantmannaskolor och lanthushushållsskolor samt lantbruksskolor må med de ändringar, som dels av 1922 års riksdag beslutats och dels innefattas i härvid fogade förslag till kungörelse från och med den 1 juli 1923 och tillsvidare äga fortsatt tillämpning;

b) medgiva, att Kungl. Maj:t må utfärda de närmare föreskrifter, som för tillämpning av de ändrade allmänna grunderna må befinnas erforderliga;

c) medgiva, att åt lärarinnepersonalen vid Fredrika Bremerförbundets lanthushållningsseminarium å Rimforsa må från och med nämnda dag och tillsvidare utgå dyrtidstillägg i huvudsaklig överensstäm-

melse med de allmänna grunder, som för samma tid komma att gälla beträffande motsvarande personal vid lanthushållsskola, och jämlikt de närmare föreskrifter, som Kungl. Maj:t kan för tillämpning av sagda grunder finna erforderliga;

d) för nu angivna ändamål under nionde huvudtiteln anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra förslagsanslag av 170,000 kronor.

Stockholm den 24 maj 1923.

På jordbruksutskottets vägnar:

PAUL HELLSTRÖM.

Närvarande: se utlåtande nr 54.

Bilaga.

Förslag

till

ändrad lydelse av §§ 3 och 5 i kungörelsen den 29 juni 1921 (nr 476) med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid lantmannaskolor och lanthushållsskolor samt lantbruksskolor.

Härmed förordnas, att §§ 3 och 5 i kungörelsen den 29 juni 1921 med allmänna grunder för dyrtidstillägg åt lärare vid lantmannaskolor och lanthushållsskolor samt lantbruksskolor skola från och med den 1 juli 1923 hava följande ändrade lydelse:

§ 3.

1. Till grund vid dyrtidstilläggets bestämmande skall tjäna det av Kungl. Maj:t för beräkning av dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst fastställda tal, som anses motsvara den efter ingången av augusti månad 1914 inträdda ökningen i levnadskostnader.

2. Till i § 1 omnämnda befattningshavare utgår dyrtidstillägget å det för utbetalningsmånad beräknade tilläggsunderlaget efter ett pro-

centtal, motsvarande hälften av det utav Kungl. Maj:t fastställda talet för levnadskostnadsökningen och i förekommande fall avjämnat till närmast lägre hela tal; dock att

dels beträffande befattningshavare, vilken vid början av det kalenderkvartal, som omfattar den månad dyrtidstillägget avser, på grund av försörjningsplikt underhållit barn under 16 års ålder, dyrtidstillägget ökas med ett belopp, räknat efter, vad angår hel månad, fem kronor för månad och varje sålunda underhållet barn, samt i fråga om del av hel månad 17 öre för dag och varje sålunda underhållet barn, dock högst med det belopp för kvartal, vartill det procentuella dyrtidstillägget för motsvarande tid uppgår,

dels ock beträffande annan befattningshavare, vilken vid början av det kvartal, som omfattar den månad dyrtidstillägget avser, icke uppnått 25 års ålder, dyrtidstillägget minskas med en tiondel.

Förhöjning av dyrtidstillägg inträder icke på grund av försörjningsplikt för barn, som i egenskap av pensionär äger åtnjuta dyrtidstillägg av statsmedel. Barn, vars föräldrar båda äro såsom befattningshavare berättigade till dyrtidstillägg av statsmedel, räknas endast till den av föräldrarna, som åtnjuter den högsta avlöningen, eller, om avlöningarna äro lika, till fadern. Gift kvinnlig befattningshavare, vilkens man icke är såsom befattningshavare berättigad till dyrtidstillägg av statsmedel, äger tillgodnjuta dyrtidstillägg för barn endast om mannen är på grund av bristande arbetsförmåga väsentligt urståndsatt att bidra till familjens underhåll.

Uppgår tilläggsunderlaget till mera än 650 kronor i månaden, utgår å den del, som överstiger nämnda belopp, icke dyrtidstillägg.

Dyrtidstillägg utgår ej å i tilläggsunderlaget, efter fördelning å utbetalningsmånad, ingående öretal, som överstiger fullt krontal. Vad av det beräknade dyrtidstillägget överskjuter helt krontal bortfaller.

§ 5.

Där lärare under hela eller någon del av året samtidigt tjänstgör å två eller flera befattningar, med vilka följer rätt till dyrtidstillägg av statsmedel, skall med iakttagande av eljest gällande beräkningsgrunder dyrtidstillägget beräknas å summan av de belopp, å vilka dyrtidstillägg enligt de i sådant hänseende givna bestämmelser må utgå, dock icke i något fall å högre belopp än sammanlagt 650 kronor för månad.

Dyrtidstillägg utgår ej å i de särskilda avlöningsbeloppen ingående öretal, som överstiger helt krontal. Vad av det beräknade dyrtidstillägget överskjuter helt krontal bortfaller.